

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/30/2014
Identifikačné číslo spisu:	6010200372
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6010200372.5

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: JUDr. Alena Balážová, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Štefan Tahotný - POLSTAV práce PSV-HSV „v konkurze“, 032 61 Važec 188, IČO: 14 177 251, proti žalovanému: Mgr. Jozef Deák, súdny exekútor, Exekútorský úrad Banská Bystrica, sídlo Horná 23, 974 01 Banská Bystrica, zastúpenému Advokátska kancelária TAGAJ, s. r. o. so sídlom SNP 38, 976 32 Badín, IČO: 47 234 091, v konaní o zaplatenie 2 694,80 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. marca 2014, č. k. 52Cbi/2/2010-157, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. marca 2014, č. k. 52Cbi/2/2010-157 v napadnutej časti z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zo dňa 31. 03. 2014, č. k. 52Cbi/2/2010-157 rozhodol tak, že v časti o zaplatenie 1 050,50 eur konanie zastavil, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1 553,53 eur a v časti o zaplatenie sumy 90,77 eur, žalobu zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že vo veci už skôr rozhodol rozsudkom zo dňa 13. 02. 2012, č. k. 52Cbi/2/2010-74, ktoré rozhodnutie bolo na odvolanie žalovaného uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 08. 2013, č. k. 1Obo/18/2013-112 zrušené a vec bola vrátená späť súdu prvého stupňa.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu, bola žalobkyňa vyzvaná, aby označila žalovaného, voči ktorému má súd ďalej konať. Žalobkyňa písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 04. 02. 2014, označila ako žalovaného v konaní Mgr. Jozefa Deáka súdneho exekútora, Exekútorský úrad Banská Bystrica, Horná 23, Banská Bystrica a uviedla, že pôvodnému žalovanému zanikla funkcia súdneho exekútora zo zákona dňom 12. 01. 2012. Súd prvého stupňa uviedol, že v danom prípade nemožno pripustiť, aby z konania vystúpil pôvodný žalovaný a na jeho miesto vstúpil nový žalovaný podľa § 92 ods. 2, 3 O. s. p., nakoľko po začatí konania nenastala žiadna taká skutočnosť, s ktorou by právne predpisy spájali prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná. Medzi pôvodným žalovaným a žalovaným nebola uzatvorená žiadna zmluva, s ktorou by sa prevod práv alebo povinností spájal. V danom prípade, bol pôvodne označený žalovaný JUDr. Tomáš Boľoš - súdny exekútor so

sídlom Exekútorského úradu v Banskej Bystrici, Horná 23, odvolaný. Uvedené je zrejme z dekrétu Slovenskej komory exekútorov zo dňa 12. 01. 2012, keďže jeho výkon funkcie exekútora zanikol podľa § 16 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku dňa 12. 01. 2012. Slovenská komora exekútorov podľa § 16 ods. 6 v spojení s § 16 ods. 7 Exekučného poriadku určila dňom 13. 01. 2012 Mgr. Jozefa Deáka, súdneho exekútora so sídlom Exekútorského úradu v Banskej Bystrici, Horná 23, za nástupcu odvolaného súdneho exekútora JUDr. Tomáša Boľoša so sídlom Exekútorského úradu v Banskej Bystrici, Horná 23. Keďže podľa § 16 ods. 7 Exekučného poriadku náhradník exekútora vykonáva exekučnú činnosť vo svojom mene v konaniach pokračuje na základe pôvodného poverenia, dospel súd prvého stupňa k záveru, že súdny exekútor Mgr. Jozef Deák ako náhradník odvolaného exekútora JUDr. Tomáša Boľoša vstúpil do všetkých práv a povinností odvolaného súdneho exekútora JUDr. Tomáša Boľoša, teda aj do súdneho konania vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici, pod sp. zn. 52Cbi/2/2010 a z tohto dôvodu súd pokračoval v konaní ďalej s Mgr. Jozefom Deákom ako súdnym exekútorom - náhradníkom pôvodne označeného súdneho exekútora JUDr. Tomáša Boľoša. Súd prvého stupňa dodal, že JUDr. Tomáš Boľoš, bol v konaní označený ako súdny exekútor, pretože vykonával konkrétnu exekúciu a nebol označený v konaní ako fyzická osoba, voči ktorej by súd mohol ďalej pokračovať aj potom, ako bol z funkcie súdneho exekútora odvolaný. Z toho dôvodu súd prvého stupňa ďalej pokračoval s náhradníkom pôvodného súdneho exekútora Mgr. Jozefom Deákom, súdnym exekútorom so sídlom Exekútorského úradu Banská Bystrica, Horná 23, ktorý tým, že bol určený za nástupcu pôvodného súdneho exekútora, vstúpil do jeho všetkých práv a povinností. Podľa súdu prvého stupňa, ani odvolací súd v zrušujúcom uznesení voči tejto skutočnosti nič nenamietal, len uviedol, že tým, že súd Mgr. Jozefovi Deákovi nedoručil žalobu, nepredvolal ho na pojednávanie, neumožnil mu vyjadriť sa k žalobe, prípadne podávať návrhy na dokazovanie, odňal mu možnosť konať pred súdom.

Krajský súd v Banskej Bystrici v napadnutom rozhodnutí ďalej uviedol, že podľa § 206 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, účinného od 01. 01. 2006, na tento prípad aplikoval ustanovenia zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom pre konkurzné konanie, ktoré sa začalo dňa 05.12.2005. S poukazom na § 14 ods. 1 písm. d/, e/, § 66e ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj „ZKV“), § 36 ods. 6 Exekučného poriadku, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Žalovaný až písomným podaním zo dňa 23. 04. 2007 požiadal žalobkyňu o oznámenie čísla účtu, na ktorý jej má výťažok z exekúcie vydať, žalobkyňa mu číslo účtu oznámila dňa 09. 05. 2007 a žalovaný časť výťažku uhradil na účet žalobkyne dňa 16. 05. 2007. Z uvedeného je podľa krajského súdu zrejme, že žalovaný oneskorene, t.j. až 23.04.2007 požiadal žalobkyňu o oznámenie čísla účtu s tým, že žalovaný neuhradil dňa 16. 05. 2007 celú sumu, nakoľko časť z nej, t.j. 5 676,21 eur si ako trovy exekúcie zadržal a túto uhradil až dňa 19. 04. 2010. Po vykonaní dokazovania, mal súd prvého stupňa za preukázané, že v danom prípade mal žalovaný vydať výťažok v celkovej výške žalobkyni v lehote ustanovenej § 36 ods. 6 Exekučného poriadku, t.j. do 18.04.2007. Súd prvého stupňa poukázal aj na to, že pri rozhodovaní vychádzal aj z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 54Cbi/30/2001, predmetom ktorého bolo vydanie exekučného výťažku vo výške 3 853 893 Sk, spolu s úrokom z omeškania, ktorý rozsudok Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 1 Obo/31/2002 potvrdil. Krajský súd mal za to, že ak súdny exekútor poruší povinnosť vyplývajúcu mu z § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV, má správca konkurznej podstaty právo na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. Žalovaný bol v danom prípade v omeškaní s plnením peňažného záväzku, a nakoľko exekučný výťažok exekúcie bude vždy vyjadrený v peniazoch, aj v tomto prípade ide podľa súdu prvého stupňa o omeškanie s plnením peňažného dlhu.

K námietke premlčania v tej časti, v ktorej nevzala žalobkyňa žalobu späť za obdobie od 18. 04. 2007 do 06. 05. 2007, ktorú vzniesol právny zástupca žalovaného, krajský súd s poukazom na § 101 Občianskeho zákonníka uviedol, že sa s touto námietkou stotožnil a nárok žalobkyne za obdobie od 18. 04. 2007 do 06. 05. 2007 považoval za premlčaný, a preto pohľadávku žalobkyne v časti o zaplatenie 90,77 eur zamietol a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 1 553,53 eur.

Proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo žalobe vyhovie, podal odvolanie žalovaný.

Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil poukazom na § 205 ods. 2 písm. b/, f/ O. s. p.

Žalovaný v podanom odvolaní uviedol, že predmetom súdneho konania, ako bol formulovaný žalobcom, je zaplatenie peňažnej sumy (úrokov z omeškania), čiže účastníkmi súdneho konania ako sporového civilného konania, sú v zmysle prvej definície účastníctva podľa § 90 O. s. p., navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný). Zmena (zúženie, rozšírenie) okruhu účastníkov konania v už začatom súdnom konaní, je podľa odvolateľa prípustná len v súlade s procesnoprávnymi normami, ktoré majú kogentný charakter. Skutočnosť, že pôvodný žalovaný v priebehu súdneho konania stratil oprávnenie vykonávať funkciu súdneho exekútora, podľa odvolateľa nemá žiadny dopad na jeho spôsobilosť byť účastníkom konania. Vychádzajúc z postupu prvostupňového súdu je zrejmé, že súd považuje žalovaného za sukcesora pôvodného žalovaného. Žalovaný ale podľa odvolateľa nemôže byť účastníkom súdneho konania, pretože v súdnom konaní nie sú preto naplnené procesné predpoklady, nakoľko nezanikla procesná subjektivita pôvodného žalovaného, a z toho dôvodu podľa odvolateľa nemožno postupovať podľa § 107 O. s. p. Napokon nebolo vydané ani rozhodnutie podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. Odvolateľ dodal, že prvostupňový súd považuje za účastníka súdneho konania žalovaného, hoci výslovne neuviedol, podľa ktorého konkrétného ustanovenia O. s. p. koná. Nakoľko však v odôvodnení napadnutého rozsudku aplikáciu § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. a v ňom upraveného procesného postupu v súdnom konaní, explicitne vylúčil, odvolateľ sa domnieva, že prvostupňový súd postupoval v zmysle § 107 O. s. p. Odvolateľ v tejto súvislosti má za to, že súd prvého stupňa takto postupoval bez toho, aby náležite posúdil naplnenie základného predpokladu možnosti postupovať podľa tohto zákonného ustanovenia, a to zánik procesnej subjektivity pôvodného žalovaného.

Podľa odvolateľa medzi pôvodným žalovaným a žalovaným, nedošlo k právnomu nástupníctvu a z toho dôvodu, nie je splnený ani základný predpoklad, aby bolo vôbec možné uvažovať o procesnom nástupníctve. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na § 16 Exekučného poriadku ako základného predpisu upravujúceho postavenie a činnosť súdnych exekútorov. Odvolateľ zdôraznil, že pôvodný žalovaný bol na základe vlastnej žiadosti odvolaný z funkcie súdneho exekútora, pričom jeho nástupcom sa stal žalovaný. Toto nástupníctvo však podľa názoru odvolateľa nemožno považovať za univerzálne, či singulárne (hmotnoprávne) nástupníctvo, ktoré by mohlo mať za následok procesné nástupníctvo. Vzhľadom na skutkový základ žaloby, je podľa žalovaného nepochybné, že žalovaný v predmetnej veci napriek skutočnosti, že sa stal nástupcom pôvodného žalovaného, nijako nevstúpil do jeho práv a povinností v súvislosti s úkonmi, ktoré vykonal pôvodný žalovaný ako súdny exekútor v minulosti v exekúciách ním vedených. A teda ani v exekúcii vedenej, pod sp. zn. EX/857/2001, ktorej sa nárok uplatnený v súdnom konaní týka a ktorá bola prerušená skôr, ako sa žalovaný stal nástupcom pôvodného žalovaného. Z postavenia žalovaného ako nástupcu súdneho exekútora, totiž podľa odvolateľa vyplýva len jeho oprávnenie a povinnosť pokračovať v konaniach na základe pôvodného poverenia.

Odvolateľ k hmotnoprávnemu základu sporu uviedol, že ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu Štefan Tahotný - POLSTAV práce PSV-HSV „v konkurze“, s miestom podnikania Vážec 888, 032 61 Vážec, IČO: 14 177 251, sa výťažok z exekúcie vykonávanej v jeho neprospech pôvodným žalovaným, pod sp. zn. EX/857/2001 v zmysle § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV, stal súčasťou konkurznej podstaty. Preto pôvodnému žalovanému vznikla povinnosť vydať výťažok k rukám žalobcu a nie záväzok zaplatiť žalobcovi sumu zodpovedajúcu výťažku. Medzi pôvodným žalovaným a žalobcom totiž podľa odvolateľa nevznikol záväzkovoprávny vzťah v zmysle legálnej definície podľa § 488 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolateľa tiež nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že súdny exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov, ktorý má v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa, pričom vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. Z toho dôvodu súdny exekútor pri nakladaní s výťažkom exekúcie nevystupuje ako „súkromná osoba“ a obdobne ani správca konkurznej podstaty, preto je odvolateľ presvedčený, že medzi žalobcom a pôvodným žalovaným nemohol vzniknúť súkromnoprávny vzťah, na ktorý by bolo možné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o omeškani.

Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní rozsudku v medziach dôvodov odvolania dospel k záveru, že sú dané dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku.

Predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie úroku z omeškania, ktorý bol odôvodnený tým, že žalovaný do konkurznej podstaty získaný výťažok z exekúcie nevydal včas. Súd prvého stupňa mal v danej veci preukázané, že žalovaný až písomným podaním zo dňa 23. 04. 2007 požiadal žalobkyňu o oznámenie čísla účtu, na ktorý jej má výťažok vydať, žalobkyňa mu číslo účtu oznámila dňa 09. 05. 2007 a žalovaný časť výťažku uhradil na účet žalobkyne dňa 16. 05. 2007. Súd prvého stupňa mal preukázané, že v danom prípade mal žalovaný vydať výťažok v celkovej výške žalobkyne v lehote ustanovenej § 36 ods. 6 Exekučného poriadku, t.j. do 18. 04. 2007. Súd prvého stupňa poukázal aj na to, že pri rozhodovaní vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 54Cbi/30/2001, predmetom ktorého bolo vydanie exekučného výťažku vo výške 3 853 893 Sk spolu s úrokom z omeškania. Súd prvého stupňa zároveň dodal, že JUDr. Tomáš Boľoš, bol v konaní označený ako súdny exekútor, pretože vykonával konkrétnu exekúciu a nebol označený v konaní ako fyzická osoba, voči ktorej by súd mohol ďalej pokračovať aj potom, ako bol z funkcie súdneho exekútora odvolaný. Z toho dôvodu súd prvého stupňa ďalej pokračoval s náhradníkom pôvodného súdneho exekútora Mgr. Jozefom Deákom, súdnym exekútorom so sídlom Exekútorského úradu Banská Bystrica, Horná 23, ktorý tým, že bol určený za nástupcu pôvodného súdneho exekútora, vstúpil do jeho všetkých práv a povinností.

Žalovaný namietal, že pôvodný žalovaný bol na základe vlastnej žiadosti odvolaný z funkcie súdneho exekútora, pričom jeho nástupcom sa stal žalovaný. Toto nástupníctvo však podľa názoru odvolateľa nemožno považovať za univerzálne, či singulárne (hmotnoprávne) nástupníctvo, ktoré by mohlo mať za následok procesné nástupníctvo.

Podľa § 16 ods. 7 posledná veta Exekučného poriadku, náhradník exekútora vykonáva exekučnú činnosť vo svojom mene a v konaniach pokračuje na základe pôvodného poverenia.

Podľa § 16a ods. 8 Exekučného poriadku, náhradník exekútora nezodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, ktorému výkon funkcie zanikol.

V prejednávanej veci rozhodujúcou otázkou je určenie práv a povinností, a to medzi odvolaným súdnym exekútorom JUDr. Tomášom Boľošom a jeho nástupcom, Mgr. Jozefom Deákom, súdnym exekútorom, ktorý je označený ako žalovaný.

Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade súd prvého stupňa správne uzavrel, že tu nenastala žiadna taká skutočnosť, s ktorou by právne predpisy spájali prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, a to v zmysle § 92 ods. 2, 3 O. s. p. Súd prvého stupňa mal za to, že náhradník exekútora vykonáva exekučnú činnosť vo svojom mene, v konaniach pokračuje na základe pôvodného poverenia. Preto dospel súd prvého stupňa k záveru, že súdny exekútor Mgr. Jozef Deák ako náhradník odvolaného exekútora JUDr. Tomáša Boľoša vstúpil do všetkých práv a povinností odvolaného súdneho exekútora JUDr. Tomáša Boľoša. Z toho dôvodu súd prvého stupňa ďalej pokračoval s náhradníkom pôvodného súdneho exekútora Mgr. Jozefom Deákom.

Skutočnosť, že náhradník vstupuje do práv a povinností súdneho exekútora, ktorého funkcia zanikla, deklaruje zákon aj tým, že náhradník nie je povinný žiadať o vydanie nového poverenia, ktoré bude znieť na jeho meno, ale v začatých exekučných konaniach pokračuje na podklade poverenia, ktoré bolo vydané súdnemu exekútorovi, ktorého funkcia zanikla. Odvolací súd však zdôrazňuje, že v danom prípade nie je zrejmé, či prešli všetky práva a povinnosti na náhradníka súdneho exekútora, keďže podľa § 16a ods. 8 Exekučného poriadku, náhradník exekútora nezodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom, ktorému výkon funkcie zanikol. Náhradníkovi zodpovednosť za škodu môže vzniknúť po tom, čo sám pokračuje v už začatých exekučných konaniach, prípadne ak vznikla škoda v súvislosti s plnením

povinností náhradníka. Túto námietku v konaní vzniesol žalovaný a súd prvého stupňa sa ňou nezaoberal. Preto je napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa predčasné.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, z ktorého dôvodu nedostatočne zistil skutkový stav, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne aj o náhrade trov konania.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.